

LÜHIKROONIKA

• 2. novembril toimus Tallinnas Eesti Keele Instituudi saalis Keele ja Kirjanduse 50. ilmumisaastat tähistav juubelisümpoosion. Esinesid peatoimetaja Joel Sang ("Keel ja Kirjandus teie teenistuses"), Toomas Haug ("Me vajame teaduslikult kaalukat ajakirja..."), Karl Pajusalu ("Eesti fonoloogia teisenemised Keeles ja Kirjanduses"), Cornelius Hasselblatt ("Eesti kirjandusteaduse "Kes? Mis? Kus?" Hetkeseis"), Arvo Krikmann ("Delfi – kas aardelaegas või peldikusein?") ja Peeter Vihalemm ("Kultuuriajakirjade osa rahvuse vaimses kestmises", kaasautor Marju Lauristin). Maie Kalda ettekande "Toimetaja eneseteostus" teesid luges ette Mall Jõgi.

• 2. novembril esines Tallinna Ülikooli uue loengusarja "Studia Generalia" avaloenguga teemal "Mõisteloomest ja tähistamisest" rektor Rein Raud.

• 2. ja 3. novembril toimus Eesti Kirjandusmuuseumis rahvusvaheline seminar "Mälestuste maastikud. Keskkonna vaatlusi tekstides". Seminaril esinesid eesti, soome ja läti arheoloogid, etnoloogid, folkloristid, kirjandusteadlased ja elulugude uurijad (Heiki Valk, Mari-Ann Remmel, Liina Paales, Joonas Ahola, Suvi Rätinen, Tiina Kirss, Rutt Hinrikus, Tiiu Jaago, Māra Zirnite jt).

• 2.–4. novembrini toimus Võru Instituudi ja Tartu Ülikooli korraldusel Võrus konverents "Haridus kultuuri ja keele

omapära hoidjana". Konverentsi esimene päev oli pühendatud haridustele, kõne all oli võru, kihnu, hiiu ja friisi keele ning kultuuri õpetamine, samuti Eestis elavate vene vanausuliste kultuur, rahvaluule õpetamine koolis jms. Teisel päeval kõneles Mati Hint lõunaestluse väärtusest, Tiiu Grünthal-Robert (Bretagne) kohalike keelte õpetamisest Prantsumaal, Iraide Ibarretxe Antuñano (Zaragoza Ülikool) baski keele olukorrast, Natalia Abrossimova ersakeelsest haridusest jmt. 4. novembril ettekandepäeva alustasid kaks teadlast Göttingeni Ülikoolist. Eberhard Winkler kõneles Saaremaa murrakutest XVIII sajandil ja Katja Ziegelmann eitusest vanas eesti kirjakeeles. Erika Krautmane (Läti Ülikool) ettekanne oli pühendatud Kuramaa liivlaste keelele, Karl Pajusalu arutles salatsiliivi väljavaadete üle.

- 6. novembril peeti Oskar Lutsu muuseumis "Kevade" juubelit (novembri algul möödus 95 aastat teose esmailummisest). Õpitoas "Tootsi taskud" tutvustati õpilastele teose mahlakat keelt.

- 8. novembril kaitses Janika Päll doktoritöö "Form, style and syntax: Towards a method of description and analysis of Greek prose rhythm: The example of 'Helen's encomium' by Gorgias" ("Vorm, stiil ja süntaks. Vanakreeka proosarütmi kirjelduse ja analüüsi meetodi visand Gorgiasse "Helena ülistuskõne" näitel"). Töö juhendaja oli Martin Steinrück (Fribourg'i Ülikool), oponent Pierre Chiron (Pariisi XII Ülikool).

- 11. novembril tehti Helsingi mardilaadal teatavaks Muhu Muuseumi ja Tuglase Seltsi korraldatud Juhan Smuuli luule tõlkevõistluse tulemused. Võistluses osales kümme tõlkijat kokku viiekümne tõlkega. Esimese koha pälvis Ülle Kähar värske ja kaasaegses keeles soomenduste eest. Teise koha sai Pekka Lehtisalo tõlge luuletusest "Kisendav kivi" ning kolmanda koha Hannu Oittineni tõlge luuletusest "Valge pimedus". Žürii tööd juhtis tõlkija Anu Laitila, liikmed olid Soome tuntud laulusõnade kirjutaja ning helilooja Turkka Mali ja Oulu Ülikooli eesti keele lektor Ele Süvalep. Töös osales ka Eesti Kirjanike Liidu esimees

Karl Martin Sinijärv. Juhan Smuuli luule tõlkevõistlusele laekunud töödest on kavas koostada Smuuli luule kakskeelne valimik eesti ja soome keeles.

- 16. novembril toimus Tallinna Ülikoolis kolmas muutuva keele päev. Avaistungil esinesid Helle Metslang ("Eesti keel – tuulemaa keel"), Maria-Maren Sepper ("Kasutusmuutused indirektaali väljendusvahendites"), Ilona Tragel ja Liina Lindström ("Omajakonstruktioonist pärit perfekt eesti keeles"), Helen Koks ("Eesti keele põhjuslause sajand tagasi ja tänapäeval"), Peep Nemvalts ("Alaleütleva allutusretked võõrale alale"), Maia Rõigas ("Muutuv riigikirjand"). Kahes sektsioonis kõnelesid Heiki-Jaan Kaalep, Anni Oja, Tiina Leemets, Szilárd Tóth, Anu-Reet Hausenberg, Jane Klavan, Ann Veismann, Ilona Tragel, Tuomas Huomo, Katre Öim, Anastassia Zabrodsckaja.

- 18.–20. novembril toimus Morgesterni Seltsi ja Tartu Ülikooli klassikalise filoloogia osakonna korraldusel Tartu Ülikoolis rahvusvaheline konverents "Colloquium Balticum. VII. Classical Heritage and Modernity". Varem on samasse sarja kuuluvad üritused toimunud Lundis, Greifswaldis ja Riias. Konverentsist võtsid lisaks eesti uurijatele osa teadlased Rootsist (Lund), Saksamaalt (Greifswald, Marburg), Lätist (Riia), Leedust (Vilnius) ja Venemaalt (Peterburi). Ligi 30 ettekannet käsitlesid antiikkirjanduse ning antiikkeelte üksikküsimusi, antiikkirjanduse retseptiooni antiikajal ja hilisematel perioodidel.

- 19.–21. novembril toimus Küberneetika Instituudis riikliku programmi "Eesti keele keeletehnoloogiline tugi (2006–2010)" konverents. Programmi raames rahastatavate projektide uurimisrühmad tutvustasid oma tööd ja seniseid tulemusi. Üks ettekanne oli ka uue, 2008. aastal esitatava projekti kohta. Kutsutud külaliste na esinesid Peter Wittenburg Nijmegenist Max Plancki Psühholingvistika Instituudist ja Markku Mäenpää Eesti Arengufondi Investeeringute divisjonist. Peter Wittenburg tutvustas 2008. aasta alguses käivituvat üle-euroopalist keeleressursside ja tehnoloogia infrastruktuuri projekti.

- 20. novembril esitleti Tartus ja 21. novembril Tallinnas Heikki Rausmaa uut raamatut "Tuglaksen tuli palaa. Tuglas-seuran ja suomalais-virolaisten suhteiden historiaa" (2007), mis on pühendatud Tuglase Seltsi ajaloo. Tartus küsitles autorit kirjandusteadlane Sirje Olesk, mõlemas linnas osalesid esitlusel lisaks autorile ka Juhani Salokannel ja Tapio Mäkeläinen.

- 21. novembril kõneles Krista Kumberg Tallinna Keskraamatukogus lastekirjanik Jaanus Vaiksoo loomingust.

- 21. novembril näidati Fenno-Ugria Hõimuklubis filmi "Komi keele uurija Adolf Turkin".

- 22.–23. novembril toimus Tartu Ülikoolis rahvusvaheline konverents "Emakeel ja teised keeled", mille põhiteemaks oli eesti keel teiste keelte kontekstis ning eesti keele kui teise keele õppimine, õpetamine ja omandamine. Konverentsil peeti üle 30 ettekande. Plenaarettekanded olid Jyrki Kalliokoskilt ("Formulaic language and second language writing"), Martin Ehalalt ("Emakeeled ja teised Eesti kõrghariduses") ja Jüri Viikbergilt ("Eestlastest välismaal ja nende keelest"). Kõne all olid ka eesti keelekogukonnad Taanis ja Rootsis (Mari Allik, Maarika Treial), soome eestlaste kakskeelne keelekasutus (Kristiina Praakli), eesti, soome ja udmurdi vestluskäitumise iseärasused (Elena Rjabina), kakskeelse aineõppe ohud (Anu-Reet Hausenberg) jpm.

- 24. novembril tähistati Tartus Eesti Kirjanduse Seltsi 100. aastapäeva mitmesuguste ettevõtmistega. Pidulikul kõnekoosolekul Tartu Ülikooli aulas kõnelesid haridusminister Tõnis Lukas, kirjandusloolane Peeter Olesk ja raamatukoguhoidja Elle Tarik. Athena Konverentsi- ja Kultuurikeskuses arutlesid teemal "Kirjandus ja internet" Mart Velsker, Peeter Helme, Marin Laak, Arne Merilai ja Berk

Vaher. Samas mängiti ka Peeter Oleski kirjutatud ja Kalev Kudu lavastatud näidendit Eesti Kirjanduse Seltsi ajaloo. Pidulikul vastuvõtul ülikooli kohvikus esitleti Marin Laagi ja Krista Ojasaare koostatud raamatut "Sada aastat ajalugu. Eesti Kirjanduse Selts 1907–2007".

- 27. novembril toimus Tallinnas, Mustpeade majas õiguskeele päev teemal "Selge õigus ja õigusselgus". Avasõnad lausus justiitsminister Rein Lang, õigusteadlikkusest Eestis kõneles Uku-Mats Peedok (Justiitsministeerium), õigusaktide keelest lepingukeele peeglis Maire Raadik (Eesti Keele Instituut), õigusselgusest õiguskantsleri töös Nele Parrest (õiguskantsleri kantselei), õigusselguse põhimõttest Riigikohtu praktikas Katrin Saaremäel-Stoilov (Riigikohus).

- 29. novembril kõneles lastekirjanduse uurija Jaanika Palm Tallinna Keskraamatukogus Aidi Valliku loomingust.

- 29. novembril toimus Eesti Keele Instituudi saalis Emakeele Seltsi kõnekoosolek teemal "Eesti keele elektroonilised ressursid". Esinesid Asta Õim ("Eesti kõnekäändude ja fraseologismide andmebaas: seis ja perspektiivid"), Liina Lindström ("Eesti murrete korpus"), Andriela Rääbis ("TÜ eesti suulise keele korpus ja dialoogikorpus"), Külli Habicht ("Tartu Ülikooli vana kirjakeele korpus(t)est").

- 29. novembril toimus Eesti Folklooristika ja Kultuuriloo Keskuse ning Akadeemilise Rahvaluule Seltsi ühine ettekandekoosolek. Sloveeni etnoloog Jurij Fikfak kõneles Lõuna-Sloveenia karnevalirituaalidest.

- 30. novembril toimus Eduard Vilde muuseumis Kadriorus konverents "Tabamata ime" valmimise 95. aastapäeva puhul. Kõnelesid teose lavastajad Ago-Endrik Kerge ja Marko Raat ning kultuuriuurijad Heie Treier ja Maarja Saldre.